

KAPTÁR

XX. évf. I. (114.) szám

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei könyvtárak híradója

2011.

**Siposné Nagy
Julianna:
Országos 10.
helyezés a Bod
Péter
könyvtárhasználati
versenyen**

**Balázs Zsuzsanna:
Téltemetés**

**Gulyás Erzsébet:
Városi könyvtárunk
110. éve**

**Némethné Matastik
Magdolna:
MKE hírek**

Országos 10. helyezés a Bod Péter könyvtárhasználati versenyen

Amikor 2009 februárjában úgy döntött a fenntartó, hogy az iskolai könyvtár könyvtárostanári feladatait is nekem kell ellátni, nem az öröm érzése volt az első bennem. A harag, az értetlenség, a félelem az új feladattól sokkal erősebbek voltak. Azután beletörődtem, majd rájöttem az „ízére” és most már az öröm forrását is megtaláltam benne.

Október táján volt, hogy az iskola igazgatója elénk tette az 5-6. osztályosoknak szóló felhívást a Bod Péter könyvtárhasználati versenyre. Ismét az ellenállás volt az első gondolat, hiszen évek óta nézegetem a versenyfeladatokat (hiába nem voltam érintett, mégis hajtott a kíváncsiság) és tudtam, nem könnyű feladatsorral kell a diákoknak megbirkózni. De nekivágtunk, mert az „elvárásnak meg kell felelni”, gyereket kellett indítani a versenyen. Négy hatodikos lányka vette a bátorságot és jelentkezett. Több héten át tartott a felkészítés. Előkerestük az előző évek feladatait, próbáltuk kitalálni, hogy a család témakörben ennek a korosztálynak milyen feladatokat állítanak össze.

Az iskolai házi verseny idejére már csak két diák maradt, ők írták meg a megyei fordulót is. Nagy örömeinkre szolgált, hogy Zelei Barbara az országos döntőbe jutott és február 19-én utazhattunk Pestre. Most már hetente két nap készültünk, igyekeztünk minél több kézikönyves keresést megoldani, minél több lexikont, enciklopédiát, szótárt kézbe venni.

Az országos döntőbe 14 diák jutott be, gondoltuk, nagy baj nem lehet, a 14. hely biztosított nekünk is. (Azért titkon reménykedtünk a 13-ban!) A verseny két részből, írásbeli és szóbeli fordulóból állt. Szerintem nagyon nehéz feladatsort állítottak össze a szervezők, mind a mai napig kérdéses számomra két feladat tökéletes megoldása! Mindkét fordulón részt vett mind a 14 diák, a szóbelin gyakorlati feladatot kaptak. Sajnos, olyan könyveket is kellett – kellett volna – használni, amit akkor sem vettünk volna kézbe, ha a könyvtárunkban megtalálható. De Barbara ügyesen vette az akadályokat, jól érezte magát a többiek között, barátokat szerzett. Na és ami nagyon fontos, hogy az első – közös – versenyünkön 10. helyezést ért el. Nagyon örültünk mindketten és közös elhatározással várjuk a jövő évi megmérettetést. Zelei Barbi jutalma az oklevélen és a könyveken túl egy igazgatói dicséret és egy polgármesteri köszöntő levél.

online:

<http://www.vfmk.hu/kaptar>

Az enyém ettől sokkal több! Az előzőeken túl a siker élménye, hogy erre is képes vagyok!

Így vált a harag érzése hálává a meghozott fenntartói döntés miatt. Köszönet a kezdeményezőnek!

Sokszor előfordul, hogy olyan feladatokat kapunk, amiről azt gondoljuk: nem vagyunk képesek elvégezni; miért kellett ez, hisz eddig is volt dolgom bőven; biztos nincsenek a munkámmal megelégedve; miért várnak Tőlem el mindent, más bezzeg... Most már másként gondolom! Minden új feladat új kihívás, azért kaptuk, mert képesek vagyunk a teljesítésére. Ha már megtalált a feladat, próbáljuk kihozni a lehető legtöbbet belőle a magunk számára is. Az apró örömekre, elismerésekre szüksége van mindenkinek és soha nem tudhatjuk, mivel érdemljük ezt ki.

Őszintén kívánom mindenkinek, hogy minél gyakrabban legyen része hasonló, pozitív kimenetelű feladatokban, mint nekem volt!

Siposné Nagy Julianna
könyvtárigazgató
Községi Közkönyvtár, Tószeg

Téltemetés

Február végén a cibakházi Községi Könyvtár dolgozói, Gál Zoltánné, Virágszál Pálné, és a Családsegítő Központ vezetője, Kelemen Tünde Márta megrendezték télűző farsangi mulatságukat. Habár a könyvtár ablakából kitekintve nem a tél végét jelző olvadó jégcsapok, és a napsütés látványa tárult elénk, hanem a függönyként aláhulló hóesés, és a kéményekből kiáramló füst nehéz illata még mindig a kemény hideg tél képét festette le, megpróbálták elúzni a telet.

A régmúlt farsangolása merőben más volt, mint ahogy azt mi tartjuk manapság. Régen a fiatalok házról-házra jártak, jókívánságokat mondtak és adományokat gyűjtöttek. Játékból lakodalmat és kivégzést rendeztek humoros előadásban, és a mulatság végezetével a telet egy szalmabábuval vagy koporsóval jelképezték és elégették, ezzel jelezve a tél végét. Abban az időben a párválasztást is összekötötték a farsanggal, így a lányok rokonaik közvetítésével bokkrétát adtak a kiszemelt legényeknek, akik a farsang végén nyilvánosan a kalapjukra tűzték a bokkrétát.

Ezek azok a farsangi hagyományok, amelyeket nem

szabad hagynunk, hogy a feledés homályába vesszenek, fel kell eleveníteni, hogy a mai fiatalok is tudják, hogy honnan is eredt és mi is az eredeti célja a farsangnak.

A könyvtárban a farsangolás nem a maskarákról, álarcokról szólt, hanem kifejezetten a régi hagyományok megőrzése és felelevenítése volt a cél. Délelőtt kisült a disznótoros, a pálinka és a bor már előző nap a polcokon sorakozott, és a fánknek való tészta is dagadt a kelesztő tálban. Várakozáson felüli volt az érdeklődés, hisz egy talpalatnyi hely sem maradt, minden széken ültek, sőt volt, akinek nem is jutott. Az asztalon illatoztak a fánkok, sütemények, és a hurka-kolbász ízét már a szánkban éreztük.

A műsor kezdetén egy kisfilmet nézhettünk meg, amely nagyon tanulságos volt, hisz a farsangi szokásokról, hagyományokról szólt. Láthattuk, hogy a fonóban hogyan dolgoztak a lányok, milyen játékokat játszottak, és hogyan választottak maguknak párt a legények és leányok.

Mínt hogy a farsang nem csak a télűzésről, hanem a felhőtlen mulatozásról is szól, így a kisfilm végezetével a Szeres együttes „csapott a húrok közé”. Ónódi Tibor, Dósa Gyula és Szűcs Miklós népzeneészek szolgáltaták a talpalávalót. Hegedűszó és az ütőgardon jellegzetes hangja szűrődött ki a könyvtár ablakán. Őket a Czibak Imre Nyugdíjas Klub Dalköre váltotta fel, és az asszonykórus jellegzetes, szép hangja zengte be a házat.

Miután véget ért a műsor, az ízek, a jó falatok vették át a szerepet. Lekváros, mazsolás fánk, herőce, parasztlángos, pogácsa, hurka, kolbász házi kenyérral kísérvé, melyet Dósa Gábor és szülei készítettek, és leöblítve egy kis forralt borral és pálinkával. A gazdag lakoma elfogyasztását követően a jóllakott vendégek megmozgatása következett. A Szeres népdalegyüttes pattogós muzsikájára verődtek a talpak a padlóhoz, és Bata Hajnalka és Kelemen Tünde Márta vezetésével népi tánclépéseket tanulhattunk. Ha nem is sikerült akkor elúzni a telet, de a muzsikaszóval és a finom falatokkal jó hangulatot „varázsoltak” a könyvtárba.

Balázs Zs.

Városi könyvtárunk 110. éve

Az intézménynek 2010-ben 4676 regisztrált használója volt, akik a nyilvántartásba nem kerülő látogatókkal együtt közel 70 ezer alkalommal keresték fel a könyvtárat. 23.500 alkalommal kölcsönöztek majdnem 105 ezer darab dokumentumot (ebből 90 ezer a könyv, a többi DVD, CD, hangoskönyv, folyóirat...). A dokumentumtípusok közül a tekerces diafilmek reneszánszukat élik, hiszen 2 év alatt duplájára emelkedett kölcsönzésük száma. A könyvtár dokumentumait több mint 77 ezer alkalommal használták az épület falai között. Az előző évekhez képest jelentősen emelkedett az online felületet meglátogatók száma, amely tavaly meghaladta a 25 ezret. Ez főként a webes katalógus megújuló, bővülő szolgáltatásainak köszönhető. Idén kerül sor egy interaktívabb könyvtári portálfelület fejlesztésére, ami remélhetőleg még több használatot generál. A könyvtárosok személyesen is közel 25 ezer kérdésre adtak választ.

A 110. születésnapot ősszel konferenciával, történeti kiállítással és egy alkalmi újsággal ünnepeltük: a Jászkönyvtári Krónikákból az elmúlt tíz év sokrétű tevékenységét ismerhettük meg. Júliusban a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének XVII. tanácskozásán 110 könyvtáros vett részt az ország minden tájáról és a környező országokból. A TIOP pályázat is folytatódott, létrejött az új honlap, az eszközök beszerzésre kerültek mind a nyolc könyvtárba. Az OKM meghívásos pályázatán a könyvtár régi jászsági folyóiratok digitalizálására nyert 600 ezer forintot, az összegből hét, a 19/20. század fordulóján megjelent újságot készítettünk el.

A gyermekkönyvtár nagyon fontos szerepet játszik a tanulók információval való ellátása tekintetében, valamint az olvasás megszerettetésében. A tanév folyamán naponta egy-két szervezett foglalkozás van általános iskolások részére. Ezt elsősorban a közeli általános iskolák veszik igénybe. De gondot fordít a könyvtár az óvodások istápolására is, arra törekszik az intézmény, hogy a kicsiket elvezesse a betűk birodalmába. Hagyományos könyvünnepeket is rendeztünk.

A Költészet napján vendégünk volt Koncz Gábor Jászai- és Kossuth-díjas színművész.

Másodízben rendeztük meg a Könyves csütörtököt az Ünnepi könyvhét alkalmából, közösen a közgyűjteményi, közművelődési intézményekkel és a könyvesbolttal, a rossz időjárás miatt a DMK nagytermében. A játékok is szerepet kaptak, ezúttal a rovásírás népszerűsítését segíthettük elő. Bemutattuk Farkas Ferenc: A jászsági nyomdák krónika című könyvet, amely a Jászok Egyesületével közös kiadványunk.

A népmese napjára mesemondó versenyt rendeztünk alsó tagozatos tanulóknak, amelyen 70 tanuló vett részt. Október elején évek óta megrendezésre kerül az "Összefogás a könyvtárakért" rendezvénysorozat, ennek keretében járt városunkban Schäffer Erzsébet és Závada Pál is. Másodszor rendeztük meg a "Bőröndbe zárt sötétség" interaktív kiállítást, amely látóknak szól a vakok életéről. A „Titkok a könyvtárban” vetélkedőt a felsős tagozatos diákoknak, állítottuk össze, amelynek nagy sikere volt.

A kiállításaink egész évben folyamatosak, igyekszünk lehetőséget adni a jászsági alkotóknak. Két kiállítás keltett nagy figyelmet, az egyiken Faragó László és Szikra Edit természetfotóit vehette szemügyre városunk érdeklődő közönsége. Megrendezésre került a 20 éves cserkészlet jubileumi kiállítása is. Az ezotéria is helyet kapott rendezvényeink sorában. Tavaly Szabó Judit előadása igazán nagy siker volt.

Ápoljuk Székely Mihály emlékét is. Számosan érkeznek hozzánk még a fővárosból is, hogy megtekinthessék az emlékszoba relikviáit.

A dokumentum-ellátás anyagi hátteré nem egészen megnyugtató, hiszen 2010-ben saját forrásból mindössze 1150 dokumentummal bővült állományunk, 700 kötetet főként ajándékként vételeztünk be. A beszerzésre fordított alig több mint 2 millió forint töredéke a korábbiaknak, a folyóiratokra fordított 900 ezer forintot alig meghaladó összeg is alulmarad az előző évekhez képest, holott a dokumentumok ára folyamatosan emelkedik. A tavalyi beszerzés és selejtezés után a könyvtárnak 2010. december 31-én 123.467 db-

Eredményes, de nem nehézség nélkül való esztendőt hagytunk magunk mögött, és ez záloga annak, hogy a jövőben eredményesen szolgálhatjuk a város lakóinak szellemi gyarapodását...

A teljes cikk 2011. március 3-án a Jászkürtben jelent meg.

Gulyás Erzsébet
helyismereti könyvtáros, ig. h.
Városi Könyvtár és Információs Központ
Jászberény

MKE HÍREK

Az MKE Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete 2011. február 3-án tartotta tisztújító taggyűlését a megyei könyvtárban, melynek eredménye a következő:

Elnök: Némethné Matastik Magdolna.

Vezetőségi tagok: Balázsne Prohászka Mária, Gaál Sándor, Gubáné Ecsédi Erika, Illés Julianna.

Ellenőrző Bizottság elnöke: Takáts Béla.

Tagok: Lászlóné Nagy Ilona, Vinczéné Nagy Mária.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 2011. március 31-én tartotta tisztújító közgyűlését, melynek eredménye a következő:

Elnök: Bakos Klára.

Főtitkár: Fehér Miklós.

Vezetőség tagjai: Biczák Péter, dr. Redl Károly, Kiss Gábor, Takáts Béla, Barátné dr. Hajdu Ágnes, dr. Eszenyiné Borbély Mária, Zselinszky Lászlóné.

Ellenőrző Bizottság elnöke: dr. Horváth Sándor Domonkos. Tagok: dr. Hangodi Ágnes, Fülöp Attiláné, Tózsér Istvánné, Elekes Eduárdné.

Alelnökök:

Barátné dr. Hajdu Ágnes – nemzetközi ügyek képviselője, Kiss Gábor – közkönyvtárak képviselője, dr. Redl Károly – tudományos, felsőoktatási és szakkönyvtárak képviselője.

Az MKE Tanácsa 2011. május 4-én tartotta első ülését, melyen a Tanács elnökének Bazsóné Megyes Klárát választották meg.

A honlapon részletesen olvashatóak az egyesület hírei: <http://mke.info.hu>.

Elkészült *A Magyar Könyvtárosok Egyesületének története 1935-2009* című, a szervezet múltjához és jelenéhez, szakmai tekintélyéhez méltó, tudományos igényű összeállítás. Bényei Miklós átfogó tanulmánya tekinti át az egyesület egészének történetét, kiegészítve kronológiai táblázatokkal, adattárakkal (az egyesület kitüntetettjei, a mindenkori tisztségviselők névsora), saját kiadványok listájával, valamint az egyesületről megjelent közlemények válogatott bibliográfiájával. A szervezetek önálló bemutatkozásra kaptak alkalmat a kötetben, amelyet számos fénykép illusztrál. (A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezetre vonatkozó rész Illés Julianna és Némethné Matastik Magdolna munkája.)

A jubileumi kötet két változatban jelent meg: a puha kötésű változat ára példányonként 1.500,- Ft, a keménykötésű változat ára példányonként 3.000,- Ft (az ár az áfát tartalmazza). A kiadvány megvásárolható az MKE titkárságán (Budapest, Budavári Palota F. ép. 439-es szoba). Előjegyzés, további tájékoztató az MKE titkárságán: 1-311-8634, illetve mke@oszk.hu

Az idei vándorgyűlés címe:

TANULÁS-TUDÁS-MŰVELTSÉG.

KÖNYVTÁROSOK A JÖVŐ
SZOLGÁLATÁBAN

Időpontja: 2011. július 14. 15. és 16.

Helye: Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont, Pécs. A Vándorgyűlés folyamatosan bővülő tartalmú honlapja:

<http://vandorgyules.tudaskozpont-pecs.hu/>

Az új honlapon megyei szervezetünk is jelen van, ahol lehetőség van a szervezethez való csatlakozásra. A hagyományos módon - az éves tagdíj befizetésével - nagy szeretettel várjuk régi és új tagjaink csatlakozását ebben az évben is. A tagdíj befizetésére lehetőség van személyesen, csekken és átutalással.

Információk: <http://www.vfmk.hu/0305>

Némethné Matastik Magdolna
MKE JNSZM Szervezet elnök

Kaptár

Jász-Nagykun-Szolnok megye könyvtárainak híradója

Szerkesztő: Illés Julianna (illes@vfmk.hu) Felelős kiadó: Bertalané Kovács Piroska

Kiadja a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Verseghy Ferenc Könyvtár és Művelődési Intézet
5000 Szolnok, Kossuth tér 2., Postafiók 139.